

הַלְבוֹת נַחֲלוֹת פָּרָק ו

א. אֵין אָדָם יְכוֹל לְהוֹרִישׁ מִי שְׁאִינוֹ רְאוּי לְיִרְשׁוֹ, וְלֹא לַעֲקֹר הַיִּרְשָׁה מִן הַיִּירֶשׁ, אֶף עַל פִּי שְׂזָה מִמוֹן הוּא: לְפִי שְׁנֵאמַר בְּפִרְשַׁת נַחֲלוֹת "וְהָיְתָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, לְחֻקַּת מִשְׁפָּט" (במדבר כז, יא) לומר שְׁחָקָה זֶה לֹא תִשְׁתַּנֶּה, וְאֵין הַתְּנָאי מוֹעִיל בָּהּ; בֵּין שְׂזָה וְהוּא בְּרִיא בֵּין שְׂזָה וְהוּא שָׁכִיב מֵרַע, בֵּין עַל פֶּה בֵּין בְּכַתֵּב אֵינוֹ מוֹעִיל.

ב. לְפִיכֵן הָאוֹמֵר אִישׁ פְּלוֹנִי בְנִי בְכוּרִי, לֹא יִטַּל פִּי שְׁנִים, אִישׁ פְּלוֹנִי בְנִי, לֹא יִירֶשׁ עִם אָחִיו לֹא אָמַר כְּלוּם; אִישׁ פְּלוֹנִי יִירֶשְׁנִי, בְּמָקוֹם שֵׁשׁ לוֹ בֵּת, בְּתִי תִירֶשְׁנִי, בְּמָקוֹם שֵׁשׁ לוֹ בֶּן לֹא אָמַר כְּלוּם. וְכֵן כָּל פִּיּוּצָא בְּזָה.

ג. אֲבָל אִם הָיוּ לוֹ יוֹרְשֵׁין רַבִּים, כְּגוֹן בָּנִים רַבִּים אוֹ בָנוֹת אוֹ אֲחִים, וְאָמַר כִּשְׁהוּא שָׁכִיב מֵרַע, פְּלוֹנִי אָחִי יִירֶשְׁנִי מִכָּלֵל אָחִי, אוֹ בְתִי פְלוֹנִית תִּירֶשְׁנִי מִכָּלֵל בְּנוֹתֵי דְבָרֵיו קִימִין, בֵּין שְׁאֵמַר עַל פֶּה בֵּין שְׁאֵמַר בְּכַתֵּב.

ד. אֲבָל אִם אָמַר פְּלוֹנִי בְנִי יִירֶשְׁנִי לְבָדוֹ אִם אָמַר עַל פֶּה, דְּבָרֵיו קִימִין; אֲבָל אִם כָּתֵב כָּל נִכְסָיו לְבָנוֹ לֹא עָשָׂהוּ אֵלָּא אֶפְטְרוּפּוֹס, כְּמוֹ שְׁבֵאֲרָנוֹ.

ה. אָמַר פְּלוֹנִי בְנִי יִירֶשׁ חֲצִי נִכְסֵי, וְשָׂאֵר בְּנֵי הַחֲצִי דְבָרֵיו קִימִין. אֲבָל אִם אָמַר עַל הַבְּכוֹר יִירֶשׁ כִּפְשׁוּט, אוֹ שְׁאֵמַר לֹא יִירֶשׁ פִּי שְׁנִים עִם אָחִיו לֹא אָמַר כְּלוּם, שְׁנֵאמַר "לֹא יוּכַל, לְבַכֵּר אֶת-בֶּן-הָאֵהוּבָה . . . פִּי אֶת-הַבְּכוֹר בֶּן-הַשְּׁנוּאָה יִכִּיר" (דברים כא, טז-יז). וְאִם הָיָה בְּרִיא אֵינוֹ יְכוֹל לְהוֹסִיף וְלֹא לְגַרֵעַ, לֹא לְבַכֵּר וְלֹא לְאַחַד מִשְׂאֵר הַיִּירֶשִׁין.

ו. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשָׂאֵמַר בְּלִשׁוֹן יִרְשָׁה; אֲבָל אִם נָתַן מִתְּנָה, דְּבָרֵיו קִימִין. לְפִיכֵן הַמַּחֲלֵק נִכְסָיו עַל פִּיו לְבָנָיו כִּשְׁהוּא שָׁכִיב מֵרַע, רַבָּה לְאַחַד וּמַעֲט לְאַחַד, וְהַשְׂוֶה לָהֶן אֶת הַבְּכוֹר דְּבָרֵיו קִימִין; וְאִם אָמַר מִשׁוּם יִרְשָׁה, לֹא אָמַר כְּלוּם.

ז. כָּתֵב בֵּין בְּתַחֲלָה בֵּין בְּאַמְצָע בֵּין בְּסוֹף, מִשׁוּם מִתְּנָה אֶף עַל פִּי שְׁהַזְכִּיר לְשׁוֹן יִרְשָׁה, דְּבָרֵיו קִימִין. פִּיּוּצָד: אָמַר תִּתֵּן שְׂדֵה פְלוֹנִית לְפְלוֹנִי בְנִי וְיִירֶשְׁנָה, אוֹ שְׁאֵמַר יִירֶשׁ שְׂדֵה פְלוֹנִית וְתִתֵּן לוֹ, אוֹ שְׁאֵמַר יִירֶשְׁנָה וְתִתֵּן לוֹ וְיִירֶשְׁנָה הוּאִיל וְיֶשׁ שָׁם לְשׁוֹן מִתְּנָה אֶף עַל פִּי שְׁהַזְכִּיר לְשׁוֹן יִרְשָׁה בְּתַחֲלָה וּבְסוֹף, דְּבָרֵיו קִימִין.

ח. וְכֵן אִם הָיוּ שְׁלוֹשׁ שְׂדוֹת לְשְׁלוֹשָׁה יוֹרְשֵׁין, וְאָמַר יִירֶשׁ פְּלוֹנִי שְׂדֵה פְלוֹנִית, וְתִתֵּן לְפְלוֹנִי שְׂדֵה פְלוֹנִית, וְיִירֶשׁ פְּלוֹנִי שְׂדֵה פְלוֹנִית קִנּוֹ שְׁלִשְׁתָּן: אֶף עַל פִּי שְׂזָה שְׁאֵמַר לוֹ בְּלִשׁוֹן יִרְשָׁה, אֵינוֹ זֶה שְׁנָתֵן לוֹ חֵלְקוֹ בְּמִתְּנָה. וְהוּא, שְׁלֹא יִשְׁהָה בֵּין אֲמִירָה לְאֲמִירָה כִּדִּי דְבוּר; אֲבָל אִם שְׁהָה, צָרִיךְ שְׁיָהָא לְשׁוֹן הַמִּתְּנָה מְעַרֵב בְּשְׁלִשְׁתָּן.

ט. פִּיּוּצָד יֵאמַר: אִם הָיָה לְשׁוֹן הַמִּתְּנָה בְּאַמְצָע פְּלוֹנִי וּפְלוֹנִי וּפְלוֹנִי יִירֶשׁוּ שְׂדֵה פְלוֹנִית וּפְלוֹנִית וּפְלוֹנִית, שְׁנָתִתִּים לָהֶן בְּמִתְּנָה וְיִירֶשׁוּם. וְאִם הָיָה לְשׁוֹן הַמִּתְּנָה בְּתַחֲלָה יֵאמַר תִּתֵּן שְׂדֵה פְלוֹנִית וּפְלוֹנִית וּפְלוֹנִי לְפְלוֹנִי וּפְלוֹנִי וּפְלוֹנִי, וְיִירֶשׁוּם. וְאִם הָיָה לְשׁוֹן הַמִּתְּנָה בְּסוֹף יֵאמַר יִירֶשׁ פְּלוֹנִי וּפְלוֹנִי וּפְלוֹנִי שְׂדֵה פְלוֹנִית וּפְלוֹנִית וּפְלוֹנִית, שְׁנָתִתִּים לָהֶן בְּמִתְּנָה.

י. ירשת הבעל אף על פי שהיא מדבריהם, עשו חזוק לדבריהם כשלתורה; ואין התנאי מועיל בזה אלא אם כן התנה עמה כשהיא ארוסה, כמו שבארנו בהלכות אישות.

יא. הגוי יורש את אביו, מן התורה; אבל שאר ירשותיהן, מניחין אותן לפי מנהגם. והגר אינו יורש את אביו הגוי, אלא מדבריהם; תקנו לו שיירש כשהיה, שמא יחזר למרדו. ויראה לי שהתנאי מועיל בירשה זו, הואיל ואין הגוי מחיב לעמד בתקנת חכמים. ואין הגוי יורש את אביו הגר, ולא גר יורש את הגר, לא מדברי תורה, ולא מדברי סופרים.

יב. כל הנותן נכסיו לאחרים, והניח את היורשין אף על פי שאין היורשין נוהגין בו כשורה אין רוח חכמים נוחה המנו, וזכו האחרים בכל מה שנתן להן. ומדת חסידות היא, שלא יעיד אדם חסיד בצוואה שמעבירין בה הירשה מן היורש, אפלו מבין שאינו נוהג כשורה, לאחיו שהוא חכם ונוהג כשורה.

יג. ישראל שנשתמד, יורש את קרוביו הישראלים כשהיה. ואם ראו בית דין לאבד את ממונו ולקנסו שלא יירש, כדי שלא לחזק ידי רשעים הרשות בידיהן. ואם יש לו בנים בישראל, תנתן ירשת אביהן המשמד להן. וכן המנהג תמיד במערב.

יד. צווי חכמים שלא ישנה אדם בן בין הבנים בחייו, אפלו בדבר מועט, שלא יבואו לידי תחרות וקנאה, פאחי יוסף עם יוסף.

הלכות נחלות פרק ז

א. אין היורשין נוחלין, עד שיביאו ראיה ברורה שמת מורישן. אבל אם שמעו בו שמת, או שבאו גוים משיחין לפי תמן אף על פי שמשיאין את אשתו על פיהם, ונוטלת כתבתה אין היורשין נוחלין על פיהן.

ב. האשה שבאת ואמרה מת בעלי אף על פי שהיא נאמנת, ותנשא ותטל כתבתה אין היורשין נכנסין לנחלה על פיה. אמרה מת בעלי, ונתיבמה הרי יבמה נכנס לנחלה על פיה: שנאמר "יקום, על-שם אחיו המת" (דברים כה, 1), והרי קם.

ג. מי שטבע במים שאין להם סוף, ובאו עדים שטבע בפניהם, ואבד זכרו אף על פי שאין משיאין את אשתו לכתחלה, הרי היורשין נוחלין על פיהם.

ד. וכן אם באו עדים שראוהו שנפל לגב אריות ונמרים, או שראוהו צלוב והעוף אוכל בו, או שנדקר במלחמה ומת, או שנהרג ולא הפירו פניו אבל היו לו סימנים מבהקין בגופו והפירו אותם בכל אלו הדברים וכיוצא בהן אם אבד זכרו אחר כך, יורדין לנחלה בעדות זו, אף על פי שאין משיאין את אשתו: שאני אומר שלא החמירו בדברים אלו, אלא מפני אסור כרת. אבל לענין ממון אם העידו העדים בדברים שחזקתן למיתה, והעידו שראו אותן הדברים ושאבד זכרו אחר כך ונשמע שמת הרי אלו נוחלין על פיהן. וכזה מעשים בכל יום בכל בתי דינין, ולא שמענו במי שחולק בדבר זה.

ה. שְׁבוּי שְׁנִשְׁבָּה, וְשָׁמְעוּ בּוֹ שְׁמַת, וַיֵּרְדּוּ יוֹרְשָׁיו לַנְּחֻלָּה, וַחֲלָקוּ אוֹתָהּ בֵּינֵיהֶם אֵין מוֹצִיאִין אוֹתָהּ מִיָּדָן. וְכֵן הַבּוֹרַח מַחֲמַת סָכְנָה. אֲבָל הַיּוֹצֵא לַדַּעַת, שֶׁשָּׁמְעוּ בּוֹ שְׁמַת, וַיֵּרְדּוּ יוֹרְשָׁיו לַנִּכְסִיו, וַחֲלָקוּם מוֹצִיאִין מִיָּדָן, עַד שֶׁיָּבִיאוּ רֵאִיָּה שְׁמַת מוֹרִישָׁן.

ו. שְׁבוּי שְׁנִשְׁבָּה, וּבּוֹרַח מַחֲמַת סָכְנַת נַפְשׁוֹת חֵיבִין בֵּית דִּין לְהַתְּעַסֵּק בְּנִכְסֵיהֶן. כִּיצַד עוֹשִׂין: כָּל הַמְּטַלְטֵלִין יִהְיוּ מִפְּקָדִין בְּיַד נֶאֱמָן עַל פִּי בֵּית דִּין, וּמוֹרִידִין לְתוֹךְ הַקְּרָקְעוֹת קְרוֹבִין הָרְאוּיִין לִירֶשֶׁה כְּדִי לַעֲבֹד אֶת הַקְּרָקַע וּלְהַתְּעַסֵּק בָּהּ, עַד שֶׁיּוֹדַע שְׁמָתוֹ, אוֹ עַד שֶׁיָּבֹאוּ. וְלִכְשִׁיבֹאוּ הַשְּׁבוּי וְהַבּוֹרַח שָׁמִין לְאֵלוֹ הַקְּרוֹבִים שֶׁהוֹרְדוּ מֶה שֶׁעָשׂוּ וּמֶה שֶׁאָכְלוּ, כַּמִּנְהַג כָּל הָאָרִיסִין שֶׁלְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה.

ז. וְלָמָּה לֹא יַעֲמִידוּ בֵּית דִּין אֶפְטְרוֹפּוֹס לַעֲוֹלָם עַל הַכֹּל, בֵּין בְּמְטַלְטֵלִים בֵּין בַּקְּרָקַע, עַד שֶׁיָּבֹאוּ הַבַּעֲלִים, אוֹ עַד שֶׁיּוֹדַע בּוֹדְאֵי שְׁמָתוֹ לְפִי שְׁאִין בֵּית דִּין חֵיבִין לְהַעֲמִיד אֶפְטְרוֹפּוֹס, לְגְדוּלִים שֶׁהֵן בְּנֵי דַעַת.

ח. נִשְׁבָּה הַשְּׁבוּי, וּבָרַח הַמַּסְכֵּן, וְהִנִּיחַ קָמָה לַקְּצֵר, עֲנָבִים לְבָצֵר, תְּמָרִים לְגִדּוֹר, זֵיתִים לְמַסַּק בֵּית דִּין יוֹרְדִים לַנִּכְסִיו וּמַעֲמִידִין לָהֶן אֶפְטְרוֹפּוֹס, וְקוֹצֵר וּבּוֹצֵר וּמוֹסֵק וְגוֹדֵר וּמוֹכֵר הַפְּרוֹת; וּמִנִּיחִין דְּמִיָּהֶן עִם שְׁאָר הַמְּטַלְטֵלִין בְּבֵית דִּין, וְאַחֵר כֶּךָ מוֹרִידִין הַקְּרוֹב לַנִּכְסִיו: שְׁאֵם יֵרֵד תַּחֲלָה שְׁמָא יִתְּלַשׁ אֵלּוֹ הַפְּרוֹת שֶׁהֵן כְּתוּלוֹשִׁין, וַיֹּאכֹל אוֹתָן.

ט. וְהוּא הַדִּין בַּחֲצֵרוֹת וּפְנִדְקִיּוֹת וַחֲנִיּוֹת הָעֲשׂוּיּוֹת לְשָׂכָר, וְאֵינָן צָרִיכִין עֲבוּדָה וְלֹא טָרַח, וְאֵין אָדָם נוֹתֵן אוֹתָן בְּאָרִיסוֹת אֵין מוֹרִידִין לָהֶם יוֹרֶשׁ, שֶׁהָרִי גוֹבֵה הַשָּׂכָר וְאוֹכֵל.

י. אֲלֹא כִּיצַד עוֹשִׂין: בֵּית דִּין מַעֲמִידִין לָהֶן גִּבְּאֵי, וַיְהִיָּה הַשָּׂכָר מִנְּחַ בְּבֵית דִּין, עַד שֶׁתָּבֹאוּ רֵאִיָּה שְׁמָת, אוֹ עַד שֶׁיָּבֹאוּ וַיְטַל שָׁלוֹ. וְאֵין מוֹרִידִין הַקְּרוֹב לַעֲוֹלָם אֲלֹא לְשָׁדוֹת וּגְנוֹת וּכְרָמִים וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן, שֶׁיְהִיָּה בָּהֶן כְּאָרִיס, כְּדִי שֶׁלֹּא יִפְסְדוּ, וְנִמְצְאוּ בּוֹרִים וּנְשָׁמִים.

יא. מִי שֶׁיּוֹצֵא לַדַּעַת וְהִנִּיחַ נִכְסִיו, וְאֵין יָדוּעַ לְהִיכֵן הַלֵּךְ וְלֹא מֶה אֶרֶע לוֹ אֵין מוֹרִידִין קְרוֹב לַנִּכְסִיו; וְאֵם יֵרֵד, מְסַלְקִין אוֹתוֹ. וְאֵין בֵּית דִּין צָרִיכִין לְהַטְפִּיל בּוֹ וּלְהַעֲמִיד לוֹ אֶפְטְרוֹפּוֹס, לֹא לַקְּרָקַע וְלֹא לְמְטַלְטֵלִין, שֶׁהָרִי לְדַעַתוֹ יֵצֵא וְהִנִּיחַ נִכְסִיו.

יב. וְכִיצַד יִהְיֶה דִין נִכְסֵי זֶה: הַמְּטַלְטֵלִין בְּיַד שֶׁהֵן תַּחַת יָדוֹ עַד שֶׁיָּבֹאוּ וַיִּתְּבַע, אוֹ עַד שֶׁיָּמוּת וַיִּתְּבַעוּ הַיּוֹרְשִׁין. וְהַקְּרָקְעוֹת מִי שֶׁהִנִּיחוֹ שָׂכָן, אֵין לוֹקָחִין מִמֶּנּוּ שָׂכָר, וְשָׂדֶה אוֹ כָּרֶם שֶׁיְהִיָּה בָּהֶן אָרִיס, יִשְׁאָרוּ כְּשֶׁהִנִּיחֵן עַד שֶׁיָּבֹאוּ, וְשָׂדֶה אוֹ כָּרֶם שֶׁהִנִּיחֵם בּוֹרִים, יִשְׁאָרוּ בּוֹרִים: שֶׁהָרִי הוּא בְּרָצוֹנוֹ אֲבָד מִמוֹנוֹ; וְאֲבָדָה לַדַּעַת, אֵין אָנוּ מְצוּיִן לְהַחֲזִירָהּ.

יג. שָׁמְעוּ בּוֹ שְׁמַת הָרִי בֵּית דִּין מוֹצִיאִין כָּל הַמְּטַלְטֵלִין, וּמִנִּיחִין אוֹתָן אֲצֵל נֶאֱמָן עַל פִּיהֶן, וּמוֹרִידִין הַקְּרוֹב לְשָׁדוֹת וּלְכָרְמִים, וַיְהִיָּה בָּהֶן כְּאָרִיס, עַד שֶׁתָּבֹאוּ רֵאִיָּה בְּרוּרָה שְׁמָת, אוֹ עַד שֶׁיָּבֹאוּ.

הַלְבוֹת נַחֲלוֹת פֶּרֶק ח

א. כְּשֶׁמוֹרִידִין הַקְּרוֹב לְנִכְסֵי הַשְּׁבוּי אוֹ הַבוֹרֵחַ, אוֹ לְנִכְסֵי הַיּוֹצֵא לַדֵּעַת שְׁשֻׁמְעוֹ בּוֹ שְׁמֵת לֹא יוֹרִידוּ קָטָן, שְׁמָא יַפְסִיד הַנִּכְסִים. וְאִין מוֹרִידִין קְרוֹב לְנִכְסֵי קָטָן שְׁמָא יִטְעֵן וַיֹּאמֶר, זֶה חֶלְקִי הַמִּגִּיעַ לִי בִירְשָׁתִּי. וְאִפְּלוּ קְרוֹב מַחֲמַת קְרוֹב, אִין מוֹרִידִין.

ב. כִּיצַד: הָיוּ שְׁנֵי אֲחִים אֶחָד גָּדוֹל וְאֶחָד קָטָן, וְנִשְׁבָּה הַקָּטָן אוֹ בָּרַח אִין מוֹרִידִין הַגָּדוֹל לְתוֹךְ שְׂדֵהוּ, מִפְּנֵי שֶׁהַקָּטָן אֵינוֹ יָכוֹל לְמַחוֹת, וְשְׁמָא יִחְזִיק זֶה הָאֵח, וְלֹאֲחֵר שְׁנַיִם יֹאמְרוּ, זֶה הוּא חֶלְקִי שֶׁהִגִּיעַ לִי בִירְשָׁתִּי, וּמַחֲמַת יִרְשָׁה בָּאתִי.

ג. וְאִפְּלוּ בֶּן אֲחִיו שֶׁלְּזֶה הַקָּטָן הַנִּשְׁבָּה אִין מוֹרִידִין אוֹתוֹ לְנִכְסָיו, שְׁמָא יֹאמֶר מַחֲמַת אָבִי יִרְשָׁתִּי חֶלֶק זֶה.

ד. לְעוֹלָם אִין מוֹרִידִין קְרוֹב לְנִכְסֵי קָטָן, אִפְּלוּ קְרוֹב מַחֲמַת אֲחִי הָאֵם שְׁאִינֶן רְאוּיִין לִירֵשׁ: הִרְחָקָה יִתְּרָה הִיא זֹ; וְאִפְּלוּ הִיא בִּינִיָּהֶן שְׁטַר חֶלְקָה בֵּין בְּפִתִּים בֵּין בְּשָׂדוֹת, לֹא יֵרֵד. וְאִפְּלוּ אָמַר כְּתָבוּ עָלַי שְׁטַר אָרִיסוֹת, לֹא יֵרֵד שְׁמָא יֹאבְדוּ הַשְּׁטָרוֹת, וַיֹּאבְדוּ הַיָּמִים, וַיִּטְעֵן וַיֹּאמֶר, שְׂדֵה חֶלֶק יִרְשָׁה בָּא לוֹ מַחֲמַתוֹ אוֹ מַחֲמַת מוֹרִישָׁיו.

ה. מַעֲשֵׂה בְּאִשָּׁה אַחַת שֶׁהָיוּ לָהּ שְׁלוֹשׁ בָּנוֹת, וְנִשְׁבְּתָה הַזִּקְנָה הִיא וּבֵת אַחַת, וּמֵתָה בֵּת שְׁנִיָּה, וְהַנִּיחָה בֶּן קָטָן. וְאָמְרוּ חֲכָמִים, אִין מוֹרִידִין זֹה הַבֵּת הַנִּשְׁאָרָה לְנִכְסִים, שְׁמָא מֵתָה הַזִּקְנָה, וְנִמְצְאוּ שְׁלִישׁ נִכְסִים אֵלּוּ לְקָטָן, וְאִין מוֹרִידִין קְרוֹב לְנִכְסֵי קָטָן.

ו. וְכֵן אִין מוֹרִידִין לְזֶה הַקָּטָן בְּנִכְסִים שְׁמָא עֲדִין הַזִּקְנָה בְּחַיִּים, וְאִין מוֹרִידִין קָטָן לְנִכְסֵי שְׁבוּי. אֲלֹא כִיצַד עוֹשִׂין: מִתּוֹךְ שְׁצָרִיךְ לְהַעֲמִיד אֶפְטָרוֹפּוֹס לְשְׁלִישׁ שְׁלֶקָטָן, מַעֲמִידִין אֶפְטָרוֹפּוֹס עַל כָּל נִכְסֵי הַזִּקְנָה.

ז. אַחֵר זָמַן, שְׁשֻׁמְעוֹ שְׁמֵתָה הַזִּקְנָה. אָמְרוּ חֲכָמִים, תֵּרֵד הַבֵּת הַנִּשְׁאָרָה לְשְׁלִישׁ הַנִּכְסִים, שֶׁהוּא חֶלֶק יִרְשָׁתָהּ, וַיֵּרֵד הַקָּטָן לְשְׁלִישׁ, שֶׁהוּא חֶלְקוֹ מִנִּכְסֵי הַזִּקְנָה, וְהַשְּׁלִישׁ שְׁלֵבַת הַשְּׁבוּיָה, מַעֲמִידִין לוֹ אֶפְטָרוֹפּוֹס מִפְּנֵי חֶלֶק הַקָּטָן: שְׁמָא מֵתָה גַם הַבֵּת הַשְּׁבוּיָה, וַיֵּשׁ לְזֶה הַקָּטָן חֲצִי הַשְּׁלִישׁ שְׁלָה. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֶה.